

Забезпечення права громадян на захист від шкідливого впливу шуму

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Одним із шкідливих факторів середовища життєдіяльності людини є шум.

Шум є одним із подразників у нічний час: він порушує сон і відпочинок. Під його впливом людина погано засинає, часто прокидається. Сон поверхневий,

переривчастий. Після такого сну людина не відчуває себе відпочилою. Відсутність нормального відпочинку після трудового дня призводить до того, що втома не зникає, а поступово переходить в хронічну, що сприяє розвитку гіпертонічної хвороби, захворювань центральної нервової системи та ін. Вплив шуму посилюється, якщо людина відчуває його сумарний вплив на роботі і в побуті.

Відповідно до статті 24 Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни при здійсненні будь-яких видів діяльності з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів зобов'язані:

здійснювати відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо запобігання утворенню шуму та зниження його до рівнів, установлених санітарними нормами;

забезпечувати під час роботи закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу, культури, при проведенні концертів, дискотек, масових святкових і розважальних заходів тощо рівні звучання звуковідтворювальної апаратури та музичних інструментів у приміщеннях і на відкритих площадках, а також рівні шуму в прилеглих до них жилих і громадських будівлях, що не перевищують рівнів, установлених санітарними нормами;

вживати заходів щодо недопущення впродовж доби перевищень рівнів шуму, встановлених санітарними нормами, в таких приміщеннях і на таких територіях (захищені об'єкти):

1) жилих будинків і прибудинкових територіях;

- 2) лікувальних, санаторно-курортних закладів, будинків-інтернатів, закладів освіти, культури;
- 3) готелів і гуртожитків;
- 4) розташованих у межах населених пунктів закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу;
- 5) інших будівель і споруд, у яких постійно чи тимчасово перебувають люди;
- 6) парків, скверів, зон відпочинку, розташованих на території мікрорайонів і груп житлових будинків.

Шум на захищених об'єктах при здійсненні будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівнів, установлених санітарними нормами для відповідного часу доби.

У нічний час, із двадцять другої до восьмої години на захищених об'єктах забороняються гучний спів і викрики, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салютів, феєрверків, використання піротехнічних засобів.

Проведення на захищених об'єктах ремонтних робіт, що супроводжуються шумом, забороняється у робочі дні з двадцять першої до восьмої години, а у святкові та неробочі дні - цілодобово. Власник або орендар приміщень, у яких передбачається проведення ремонтних робіт, зобов'язаний повідомити мешканців прилеглих квартир про початок зазначених робіт. За згодою мешканців усіх прилеглих квартир ремонтні та будівельні роботи можуть проводитися також у святкові та неробочі дні. Шум, що утворюється під час проведення будівельних робіт, не повинен перевищувати санітарних норм цілодобово.

Та, на жаль, не всі дотримуються цього закону і порушують тишу у нічний час.

Відповідно до статті 182 Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлено відповідальність за порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях.

Так, порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях - тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян від п'яти до п'ятнадцяти

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і накладення штрафу на посадових осіб та громадян - суб'єктів господарської діяльності - від п'ятнадцяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від п'ятнадцяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян із конфіскацією звуковідтворювальної апаратури, піротехнічних засобів, інших предметів порушення тиші або без такої і на посадових осіб та громадян - суб'єктів господарської діяльності - від п'ятдесяти до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян із конфіскацією звуковідтворювальної апаратури, піротехнічних засобів, інших предметів порушення тиші.

Куди звертатись у разі порушення тиші?

Для захисту свого права громадяни можуть звертатися до органів місцевого самоврядування, органів внутрішніх справ та Держпродспоживслужби, які на місцях здійснюють відповідну роботу щодо усунення небезпечних факторів середовища життєдіяльності людини. Також за захистом своїх прав Ви можете звернутись до суду.

Якщо причиною порушення тиші є шумні сусіди, то спочатку радимо поговорити із ними та знайти компроміс. Якщо це не допомогло, Ви можете звернутись до органів Нацполіції, які проведуть профілактичну бесіду та можуть винести постанову про адміністративне правопорушення.

У разі, коли «шумлять» підприємства та організації, Ви можете звернутись до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Головного управління Держпродспоживслужби в Кіровоградській області, яке розміщується за адресою: м. Кропивницький, вул. Тараса Карпи, 84 . З вимогами до звернення відповідно до Закону України «Про звернення громадян» можна ознайомитися на нашому сайті в розділі «Зв'язки з громадськістю», підрозділі «Вимоги до звернення».

Враховуючи, що на сьогоднішній день для проведення позапланової перевірки суб'єкта господарювання необхідно отримати дозвіл Міністерства охорони здоров'я України, слід обґрунтувати факти, викладені у зверненні. Для цього необхідно звернутись із заявою до лабораторії, атестованої відповідно до вимог чинного законодавства, яка проведе заміри рівнів шуму. У разі, якщо виміряні значення перевищують встановлені норми, для вжиття відповідних заходів до органів Держпродспоживслужби подається заява з копіями протоколів замірів шуму.

Коли скаржитись на шум не варто?

Необхідно зазначити, що вимоги статті 24 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" щодо додержання тиші та обмежень певних видів діяльності, що супроводжуються шумом, не поширюються на наступні випадки:

- 1) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;
- 2) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень;
- 3) попередження та/або ліквідації наслідків аварій, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій;
- 4) надання невідкладної допомоги, запобігання правопорушенням або їх припинення;
- 5) запобігання крадіжкам, пожежам, а також виконання завдань цивільної оборони;
- 6) проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, про які завчасно сповіщено органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування;
- 7) роботи обладнання і механізмів, що забезпечують життєдіяльність жилих і громадських будівель, за умов ужиття невідкладних заходів щодо максимального обмеження проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;
- 8) відзначення встановлених законом святкових і неробочих днів, днів міст, інших свят відповідно до рішення місцевої ради, проведення спортивних змагань;
- 9) проведення салютів, феєрверків, інших заходів із використанням вибухових речовин і піротехнічних засобів у заборонений час за погодженням із уповноваженим органом місцевого самоврядування в порядку, передбаченому правилами додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях.